

פרשת פנחס ובין המצרים תשפד - סוד קרבן התמיד כבסיס הקשר עם הקב"ה

1. **במדבר כח:** צו את בני ישראל ואמרת אלהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו - **אור החיים:** צריך לדעת למה סידר פרשת הקרבנות במקום זה, אחר מינוי יהושע, ולא במקום שציווה על הקרבנות בפרשת אמור, שהרי מצוה זו מוכרח אתה לומר שנהגה מיום **שהוקם המשכן** (בשנה השנייה לצאתם ממצרים) ואילו יהושע נסמך בשנת הארבעים?

אבן עזרא שמות כט, מב: הקריבו עולת תמיד רק חמשים יום במדבר סיני (מיום הקמת המשכן בר"ח ניסן, ועד עשרים באייר ביציאה מהחניה בהר סיני לארץ ישראל). וזהו 'עולת תמיד העשויה בהר סיני'. וכן כתוב (עמוס ה): 'הזבחים ומנחה הגשתם לי במדבר ארבעים שנה בית ישראל?!'
רמב"ן ויקרא כג, ב: לא יפרש קרבנות המוספים בפרשה הזאת (פרשת המועדות בספר ויקרא), רק הזכיר המועדים עצמם שהם ימי הקרבנות וירמוז אליהם כמו שאומר 'הוקרבתם אשה לה' ... ולא האריך לבאר המוספים, **שלא רצה שינהגו במדבר**. ואחרי שגמנה באי הארץ בחומש הפקודים וציווה 'לאלה תחלק הארץ, ביאר המוספים כולם בפרשת פנחס, שיעשו אותם בארץ מיד ולדורות.

2. **בראשית טו:** ויאמר ה' אלוקים **במה אדע כי אירשנה?** – **רש"י:** לא שאל אות, אלא אמר לפניו: הודיעני **באיזה זכות יתקיימו בה?** ואמר לו המקום: **בזכות הקורבנות**.

משנה תענית ד, ו: חמשה דברים ארעו את אבותינו בשבעה עשר בתמוז ... נשתברו הלוחות, **ובטל התמיד, והבוקעה העיר, ושרף אפוסטמוס** [שר יווני או רומאי] את התורה והעמיד צלם בהיכל - **סוטה מט, ב:** כשצרו מלכי בית חשמונאי זה על זה [בסוף ימי הבית השני] היה הורקנוס מבחוץ ואריסטובלוס מבפנים, בכל יום ויום היו משלשלין דינרים בקופה ומעלין תמידים. היה שם זקן אחד שהיה מכיר בחכמת יונית, אמר להן כל זמן שעוסקים בעבודה אין נמסרין בידכם. למחר שלשלו להם דינרים בקופה והעלו להם חזיר, כיון שהגיע לחצי חומה נעץ צפרניו ונזדעזעה א"י ארבע מאות פרסה.

מדרש ספרי: לפי שמשא מבקש 'אשר יצא לפניו' ואשר יבוא לפניו - משל למה הדבר דומה? למלך שהיתה אשתו נפטרת מן העולם והיתה מפקדתו על בניה ... אמר לה: עד שאת מפקדתני על בני - פקדי בני עלי, שלא ימרדו בי ושלא ינהגו בי מנהג בזיון. כך אמר לו הקב"ה: עד שאתה מפקדני על בני - פקוד בני עלי שלא ינהגו בי מנהג בזיון ... לכך נאמר צו את בני ישראל [בקרבן התמיד].

הקדמת העין יעקב: מצאתי מאמר בשם המדרש ... בן זומא אומר: מצינו פסוק כולל יותר והוא 'שמע ישראל' וגו'. בן ננס אומר: מצינו פסוק כולל יותר והוא: 'ואהבת לרעך כמוך'. שמעון בן פזי אומר: מצינו פסוק כולל יותר והוא: '**את הכבש אחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים**'. עמד ר' פלוני על רגליו ואמר: הלכה **כבן פזי**, דכתיב: 'ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן וגו'.

3. **במדבר רבה כא, כא:** מעולם לא היה אדם בירושלים ובידו עוון [אם רצה שיתכפר לו וביקש באמת מחילה וסליחה על חטאיו], כיצד? תמיד של שחר מכפר על עבירות של לילה ושל בין הערביים מכפר על עבירות שנעשו ביום - **שערי תשובה א, ג:** ולא ימצא איחור התשובה זולתי בעמי הארץ אשר הם ישנים שוכבים, ולא ישיבו על לבבם ולא דעת ותבונה להם **למה להימלט על נפשם**.

אגרות קודש ט ב'תרנב: בכל מלחמה, קל יותר לנצחה בתחילתה מאשר לאחרי זה, שכבר נתחזק השונא, וכלשון הזהור הקדוש (חלק ג פז, ב) על הפסוק 'מפני שיבה תקום', שמזדקן בו היצר הרע ולכן עצת התורה היא 'מפני [לפני] שיבה תקום', הרי גם בנידון דידיה כן הוא, שבהקדם היותר אפשרי עליו לבטל טענות היצר הרע הנ"ל ולבטשו.

4. **ליקוטי שיחות ג/940:** למרות שקרבן התמיד הוקרב רק פעמיים ביום, בכל זאת שמו 'תמיד'. היינו שגם הקורבנות האחרים שמוקרבים בין התמידים – שייכים אליהם. כך סדר היום מורכבים מפרטים רבים שאולי אין להם שייכות עם הנשמה, לכן מקפידים שהקריאה הראשונה בהתחלת היום תהיה 'מודה אני לפניך', להודות לקב"ה על החזרת הנשמה, להצהיר עליו כמלך ולהתמסר בכל כוחותיו.

כתר שם טוב סימן ריב: ענין איסור שאלת שלום קודם התפלה (שו"ע סימן פט), כי האדם בקומו משנתו, שהוא נעשה בריה חדשה, אם ידבר תחלת דבריו דברי הרשות וכל שכן דברים אשר אינם כן, הרי אפילו אם יתפלל ויעסוק בתורה אחר כך, **הכל מסתעף ונמשך אחר הדיבור הראשון**... ולכן יזהר האדם שיקדש ויטהר דבורו הראשון בקומו ויזכר מחשבתו הראשונה שתהיה דבוקה בקדושה, כדי שימשיך עליו כל שאר הדברים שאחר כך והתפלה תהיה מתוך שמחה של מצוה.